

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/16/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112212317
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1112212317.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a členov senátu JUDr. Kataríny Javorčíkovej a JUDr. Branislava Krála, v právnej veci žalobcu: A. F. Z., bytom K. V.. Č.. X, S. X, Č. Q., proti žalovanej: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné nám. č. 13, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 4. apríla 2014, č. k. 18C/103/2012-49, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody (finančného zadosťučinenia), ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom žalovanej. Žalovanej súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že Okresný súd Bratislava I uznesením z 12.11.2009, sp. zn. 1Nt/2/2008 rozhodol, že Okresný súd Bratislava I má žalobcovi vyplatiť 1.080,61 eur ako odmenu za zastupovanie A. C.. Okresný súd si túto povinnosť nesplnil. Žalobca podal dňa 19.03.2010 návrh na vykonanie exekúcie. Exekučný súd - Okresný súd Bratislava I nepoveril exekútora vykonaním exekúcie a žalobca preto dňa 10.05.2010 podal sťažnosť na prieťahy v konaní. Listom z 20.05.2010 uznala podpredsedníčka Okresného súdu Bratislava I sťažnosť za dôvodnú. Medzitým Okresný súd Bratislava I uznesením zo 17.05.2010, č. k. 1Er/334/2010-9, Ex/34/2010 návrh na udelenie poverenia na výkon exekúcie zamietol s tým, že uznesenie z 12.11.2009, sp. zn. 1Nt/2/2008 nie je exekučným titulom. Žalobca proti uzneseniu zo 17.05.2010, č. k. 1Er/334/2010-9 podal odvolanie. Dňa 18.10.2010 Okresný súd Bratislava I dlžnú sumu 1.080,61 eur žalobcovi zaplatil. Dňa 21.10.2010 podal žalobca v exekučnom konaní návrh na čiastočné zastavenie exekúcie, keďže istina mu bola zaplatená. Žalobca žiadal, aby sa v exekúcii pokračovalo pokiaľ ide o zaplatenie súdneho poplatku a náklady súdneho exekútora. Dňa 10.06.2011 podal žalobca sťažnosť na prieťahy v odvolacom konaní. Dňa 27.07.2011 uznal podpredseda Krajského súdu v Bratislave sťažnosť za dôvodnú. Medzitým dňa 07.07.2011 Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 18CoE/484/2010-21 zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo 17.5.2010, č. k. 1Er/334/2010-9 a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dňa 23.01.2012 udelil Okresný súd Bratislava I exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 12.03.2012 zaslal exekútor vyzozumenie o začatí exekúcie. Dňa 04.10.2011 požiadal žalobca žalovanú o primerané zadosťučinenie za prieťahy v konaní, ktorú žiadosť žalovaná odmietla pre nespĺnenie zodpovednostných predpokladov. Na pojednávaní žalobca uviedol, že nesprávny úradný postup súdu prvého stupňa vidí v tom, že po tom, čo bolo vydané rozhodnutie z 12.11.2009, účtáreň Okresného súdu Bratislava I

žalobcovi uviedla, že nemá finančné prostriedky na vyplatenie odmeny. Okresný súd Bratislava I týmto zadržoval žalobcovi priznanú odmenu 1.080,61 eur. Škoda žalobcovi vznikla tým, že nemohol finančné prostriedky použiť na iný účel, napr. kúpiť dar manželke, ísť na dovolenku a pod., keďže mu štát nezákonne zadržoval finančné prostriedky. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná. Hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci má iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Žalovanej podľa súdu prvého stupňa v konaní chýba pasívna vecná legitímácia. Treba rozlišovať Slovenskú republiku ako nositeľa zodpovednosti podľa zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá zodpovedá za škodu podľa § 4 tohto zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní, od škody spôsobenej ostatnými právnickými osobami, organizáciami, orgánmi štátnej správy, a to či už ústrednými alebo miestnymi. Priznanú odmenu nevyplatil žalobcovi Okresný súd Bratislava I ako orgán štátnej správy (učtáreň) a nie súd v občianskom súdnom, či trestnom konaní. Okresný súd Bratislava I mal vyplatil uznesením priznanú odmenu nie ako účastník konania v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní, ale ako orgán štátnej správy v zmysle tretej časti zákona č. 757/2004 Z.z. Teda žalovanej v konaní chýba pasívna vecná legitímácie, pretože podľa § 4 zák. č. 514/2003 nesie zodpovednosť, len ak škoda vznikla podľa písmena a) v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a nie medzi žalobcom a Okresným súdom Bratislava I ako orgánom štátnej správy súdov (učtárňou súdu nevyplatená priznaná odmena). Čo sa týka zadosťučinenia za to, že exekučný súd vyslovil rozhodnutím 1Er/334/2010-9 zo dňa 17.05.2010, že rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1Nt 2/2008 z 12.11.2009 nie je exekučným titulom, súd prvého stupňa uviedol, že toto rozhodnutie exekučného súdu nebolo právoplatné, nebolo ako právoplatné nikdy zrušené príslušným orgánom, a preto nie sú splnené zákonné predpoklady na náhradu škody v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.. Žalobcovi nebolo možné priznať ani nemajetkovú ujmu za prieťahy v exekučnom konaní pred Krajským súdom v Bratislave, pretože na Krajský súd Bratislava napadla exekučná vec po 13.07.2010, následne musel byť spis na žiadosť žalobcu zo 07.09.2010 predložený do informačného centra, a po tomto čase Krajský súd v Bratislave rozhodol o odvolaní žalobcu dňa 07.07.2011. V konaní o náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. je potrebné splniť 3 zákonné predpoklady: nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Dôkazné bremeno ohľadne rozhodujúcich skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno v súvislosti s utrpenou nemajetkovou ujmu za prieťahy Krajského súdu v Bratislave v exekučnom konaní a nepreukázal ani vznik škody v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Bratislave, vznik nemajetkovej ujmy len tvrdil, avšak dôkazne nepreukázal.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, resp. aby ho zmenil tak, že žalobe vyhovie. Uviedol, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa v prípade prieťahov v konaní vznik nemateriálnej ujmy predpokladá (ako vyvrátená domnienka) a preto žalobcovi stačí, aby vysvetlil, ako konanie prebiehalo, preukázal prieťahy a to, že nebol tým, kto prieťahy spôsobil. Na Ústavný súd SR sa s ústavnou sťažnosťou neobrátil preto, lebo pred ústavným súdom sa možno domáhať zadosťučinenia za prieťahy len v konaniach, ktoré prebiehajú, avšak nie v tých, ktoré už skončili. Podľa žalobcu prieťah nastal v tom, že mu síce odmena bola priznaná, ale fakticky mu nebola vyplatená a po dlhú dobu mu bola zadržovaná s odôvodnením, že súd nemá peniaze. Naďalej má zato, že spore je žalovaná pasívne legitimovaná. Prieťahy v exekučnom konaní pred Krajským súdom Bratislave potvrdila podpredsedníčka Krajského súdu pri vybavovaní jeho sťažnosti.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V prejednávanej veci sa žalobca domáha náhrady škody vo forme finančného zadosťučinenia - náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 9, v spojení s § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. za prieťahy Okresného súdu Bratislava I, resp. Krajského súdu v Bratislave v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1Er/334/2010, resp. na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 18CoE/484/2010. Keďže sťažnosť žalobcu na prieťahy v tomto konaní podpredsedníčka Krajského súdu v Bratislave vyhodnotila ako dôvodnú, možno súhlasiť so žalobcom, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Preto bolo povinnosťou súdu prvého stupňa v ďalšom sa zaoberať ostatnými

podmienkami pre vznik zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu (vznikom škody, príp. nemajetkovej ujmy a príčinnou súvislosťou medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, resp. nemajetkovou ujmom). Výšku nemajetkovej ujmy žalobca odvodzuje od rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a zo zjednocujúceho stanoviska NS ČR sp. zn. Cpjn 206/2010, z ktorých má vyplývať, že primerané zadostučinenie za prietahy v konaní predstavuje 600,- až 800,- eur za 1 rok prietahov. Žalobca za dva a pol roka prietahov si uplatňuje sumu vo výške 400,- eur.

Odvolačný súd je toho názoru, že žalobca v konaní nepreukázal vznik škody, resp. nemajetkovej ujmy, ktorá by bola v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdov v predmetnom exekučnom konaní. Žalobca napokon ani netvrdil, že mu nejaká skutočná škoda alebo nemajetková ujma vznikla. Žalobca výšku náhrady nemajetkovej ujmy vyčíslil paušálne sumou 400,- eur odvolávajúc sa na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu ČR. Rovnako žalobca v konaní nepreukázal, že by mu nesprávnym úradným postupom žalovanej bola spôsobená nemajetková ujma s prihliadnutím na jeho osobu, doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako i závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.). Žalobca teda nepreukázal (a napokon ani netvrdil) žiadnu z okolností uvedených v § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.. Paušálne vyčíslenie náhrady nemajetkovej ujmy zákon č. 514/2003 Z.z. neupravuje a neumožňuje.

Je teda správny záver súdu prvého stupňa, že žalobca v konaní nepreukázal, že by mu v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu vznikla nemajetková ujma vyčísliteľná v peniazoch. V odvolacích námietkach žalobcu treba uviesť, že zák. č. 514/2003 Z.z. v § 17 ods. 2 ustanovuje predpoklady vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa tohto ustanovenia možno náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch priznať iba za predpokladu, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Preto nemôže obstať tvrdenie žalobcu, že v prípade prietahov v konaní sa vznik nemajetkovej ujmy v peniazoch predpokladá a že na preukázanie vzniku tohto nároku postačuje preukázanie prietahov v konaní a to, že on tieto prietahy nespôsobil. Pre výšku náhrady nemajetkovej ujmy sú rozhodujúce okolnosti uvedené v § 17 ods. 3 písm. a/ až d/ zák. č. 514/2003 Z.z. Žalobca v konaní žiadnu z týchto skutočností netvrdil a preto ani nepreukázal.

Odvolačný súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že žalovanej v konaní chýba pasívna vecná legitímácia. Rovnako nie sú správne závery súdu prvého stupňa týkajúce sa zadostučinenia za to, že exekučný súd vyslovil v uznesení zo 17.05.2010, č. k. 1Er/334/2010- 9, že rozhodnutie, ktorým bola žalobcovi priznaná advokátska odmena, nie je exekučným titulom. Predmetom konania totiž nebola náhrada škody spôsobená nezákonným rozhodnutím, ale náhrada škody spôsobená nesprávnym úradným postupom. Tieto nesprávne závery súdu prvého stupňa však nemôžu mať za následok zrušenie napadnutého rozsudku, pretože - ako je to uvedené vyššie - súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že žalobca v konaní nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.